

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

**м. Чернівці
16-17 лютого 2024**

**МАТЕРІАЛИ
З НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ
"МЕДИЧНА СИМУЛЯЦІЯ-
ПОГЛЯД У МАЙБУТНЄ"**

симуляційними центрами, в тому числі візити і зустрічі, національні семінари та конференції, участь в міжнародних заходах і т. п.

Список використаних джерел:

1. Анчева І. А. Роль віртуальних технологій в якості професійної підготовки медичних працівників / І.А. Анчева // Медична освіта. - 2014. - No. 3. - С. 10-12.
2. Роль симуляційного навчання у підвищенні якості медичної допомоги / В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, в.І. Осінцева, л.І. Берлінська // Управління закладом охорони здоров'я. - 2014. - No 12. - С. 40-48.
3. Артьоменко В.В. Симуляційне навчання в медицині: міжнародний та вітчизняний досвід / В.В. Артьоменко // Одеський медичний журнал. - 2015. - № 6. - С. 67-74.
4. Структура та організація роботи симуляційного центру на прикладі Одеського навчально-інноваційного центру практичної підготовки лікаря/ В.В. Артьоменко, С.С. Семченко, О.С. Єгоренко, Д.Ф. Караконстантин // Управління закладом охорони здоров'я. - 2015. - № 2. - С.58-69.

ВПРОВАДЖЕННЯ ГІБРИДНИХ МЕТОДІВ В СИМУЛЯЦІЙНОМУ НАВЧАННІ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ

Мартиненко С.О., Калашченко С.І., Луцак О.О., Бойко Ю.М.

Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, м. Київ

Вступ. В умовах організації освітнього процесу за умов пандемії COVID-19 та загроз, що сформовані реаліями воєнного часу для якісної підготовки запроваджують гібридні методи в підготовці медичних сестер та лікарів, що являються невід'ємною складовою навчального процесу здобувачів вищої освіти. В Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця (НМУ) при реалізації освітніх програм 222 Медицина, 228 Педіатрія на кафедрі медицини надзвичайних ситуацій та тактичної медицини (МНС та ТМ) вводяться і використовуються сучасні освітні технології, що поєднують інтерактивні інформаційні технології з симуляційними методами, максимально наближеними до реальності в імітації клінічних процесів. Для впровадження сучасних освітніх технологій викладачі кафедри проходять стажування та набувають спеціальних навичок ведення клінічного сценарію.

Основна частина. В умовах війни необхідно швидко та оперативно приймати рішення з урахуванням ситуації, а також можливостей та ресурсів, щоб збільшити кількість врятованих і мінімізувати ускладнення в критичних

станах. Сучасні технології дозволяють оптимально перерозподілити навчальний час застосувавши гібридні методи навчання в режимі онлайн та офлайн, що забезпечує відповідну підготовку для відпрацювання практичних навичок та компетенцій, що зазначені у стандарті освіти зі спеціальності 222 Медицина галузі знань 22 Охорона здоров'я [4].

Серед основних компетентностей, що опановують здобувачі вищої освіти варто зазначити: здатність надавати домедичну допомогу в надзвичайних ситуаціях, мати можливість швидко приймати рішення щодо надання допомоги на догоспітальному етапі кожному окремому пацієнту і в той же час приймати до уваги наявність доступних засобів. Симуляційне навчання допомагає відтворювати подібні клінічні ситуації в повному обсязі з імітацією критичних станів. Використання гібридних технологій в поєднанні з симуляційними методами навчання сприяє посиленню мотивації студентів до відвідувань Навчально-наукового центру медичних симуляцій, з метою опанування практичних навичок з надання домедичної допомоги в повсякденному житті.

Перевагами практичних симуляційних занять є не тільки практична, а й психологічна підготовка студентів до роботи при виконанні навичок що мають місце в практиці лікаря. Особливість даного методу в тому, що кількість спроб для відпрацювання навичок не обмежена, не завдає шкоди пацієнту та дає можливість оцінки якості надання медичної допомоги при складних клінічних сценаріях, що в майбутньому надасть впевненості в прийнятті правильного рішення і збереже здоров'я постраждалого.

На кафедрі МНС та ТМ, а також на базі Навчально-наукового центру медичних симуляцій НМУ ім. О.О. Богомольця, при викладанні тактичної медицини використовуються рекомендації зазначені в протоколах TCCC (Tactical Combat Casualty Care), що дозволяє здобувачам розпізнавати та передбачати критичні ситуації та надавати допомогу на догоспітальному етапі.

Навчання на симуляторах ResusciAnne (Laerdal), SimMan 3G, PRESTAN, Laerdal Little Anne Q CPR, в поєднанні з "гібридним пацієнтом", використання різноманітних девайсів для зупинки кровотеч, прохідності дихальних шляхів, іммобілізації та інших дозволяє відпрацювати до автоматизму стандартизовані навички, що можуть виникнути при діагностиці, наданні невідкладної медичної допомоги та лікуванні пацієнтів, тренувати клінічне мислення з динамічним оцінюванням розвитку клінічної ситуації. При цьому набуваються компетенції здатності до організації проведення лікувально-евакуаційних заходів та інтеграції надання медичної допомоги в надзвичайних ситуаціях. Таке поєднання симуляційного навчання на основі

гібридних технологій спрямоване на забезпечення вимог щодо безпеки пацієнтів, в умовах, що максимально наближені до реалій, без ризику для здоров'я та життя людини [2].

В процесі навчання майбутні лікарі мають набути та засвоїти компетентності до проведення лікувально-евакуаційних заходів, вміти діагностувати невідкладні стани, визначати тактику надання екстреної медичної допомоги, використовувати навички надання екстреної медичної допомоги танавички виконання медичних маніпуляцій.

При засвоєнні рекомендацій протоколу ТССС відбувається освоєння загальномедичних маніпуляцій: різних видів ін'єкцій, десмургії, догляду за ранами різного характеру. Надалі здобувачі освіти переходять до освоєння специфічних навичок, починаючи від в'язання вузлів та ушивання ран, травм різного ступеня тяжкості, їх диференціація, з урахуванням основних причин превентивної смертності на полі бою, що складають 80-90% серед поранених, більшості з яких можливо запобігти завдяки своєчасній та кваліфікованій допомозі. Найбільше уваги приділяється зупинці масивних кровотеч, прохідності дихальних шляхів, серцево-легеневій реанімації, допомозі при напруженому пневмотораксі (голова декомпресія, пальцева торакотомія), евакуації поранених з поля бою. Однією з задач є правильно та швидко оцінювати особливо небезпечні для життя травми. Без належної оцінки стану постраждалого, надання допомоги може бути неналежним. Клінічні ситуації, що вимагають надання невідкладної медичної допомоги, можуть бути змодельована за будь-яким сценарієм, без відвідування пацієнтів.

Після тренінгу проводиться дебрифінг, через детальний розбір результатів роботи студента, розгляд помилок та шляхи їх усунення. Оцінюється робота кожного з учасників та загальна командна робота.

Висновки. Таким чином, впровадження гібридних методів симуляційного навчання при опануванні тактичної медицини на кафедрі МНС та ТМ є валідним напрямком підготовки та дозволяє підвищити клінічні навички здобувачів освіти, що в майбутньому дозволять відчувати впевненість у прийнятті правильних рішень з приводу усунення ускладнень, лікування та збережуть здоров'я потерпілих. Навчальна програма, в якій використовуються рекомендації протоколу ТССС та змодельована методами симуляційного навчання, виявилася ефективною для навчання життєво важливих навичок першої домедичної допомоги.

Список використаних джерел :

1. Литвиненко, Д., Гринзовський, А. М., Луцак, О. О., & Калашченко, С. І. (2023). Симуляційні вправи як складова формування мотивації та Фахових

компетенцій здобувачів вищої освіти (Doctoral dissertation, Метеріали III Всеукраїнської науково-практичної Конференції «Актуальні питання клініки, діагностики, лікування та реабілітації на різних рівнях надання медичної допомоги»).

2. Бойко, Ю. М., Мельник, В. Г., Мартиненко, С. О., Луцак, О. О., Гринзовський, А. М., & Калашченко, С. І. (2023). Симуляційні технології, як невід’ємна складова підготовки сучасного лікаря. Медична симуляція—погляд у майбутнє (впровадження інноваційних технологій у вищу медичну освіту України) (для лікарів, науковців та молодих вчених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю. Чернівці, 17-18.02. 2023 року.

3. Lv M, Jia Y, Zong Z, Jiang R, Du W, Zhang L, Ye Z, Zhong X. Method for Teaching Life-Saving Combat First-Aid Skills With Live-actor Patients Using a Wearable Training Apparatus. *MilMed.* 2022 May 3;187(5-6):757-763. doi: 10.1093/milmed/usab286. Erratum in: *MilMed.* 2023 May 16;188(5-6):e1350. PMID: 34273161.

4. Наказ Міністерства освіти і науки України №1127 від 08.11.2021р. “Про затвердження стандарту вищої освіти зі спеціальності 222 Медицина”

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЧЕКЛІСТІВ ДЛЯ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК

Мельник О.С.

*КЗСОР Лебединський фаховий медичний коледж
імені професора М.І. Ситенка, м. Лебедин*

Практичні навички в медицині є важливою складовою професійної підготовки майбутніх медичних працівників і мають досить широкий перелік, який здобувачі освіти повинні опанувати під час навчання. Симуляційні технології допомагають створити умови для відпрацювання їх та доведення до автоматизму. Але досить складним та відповідальним є система оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти. Викладачі Лебединського фахового медичного коледжу активно працюють над впровадженням в освітній процес системи оцінювання за допомогою чеклістів. Використання чеклістів при відпрацюванні практичних навичок та симуляційних сценаріїв є важливим інструментом для забезпечення якості навчання та покращення безпеки пацієнтів, вони допомагають стандартизувати процес оцінювання, зменшити помилки, покращити комунікацію, а також виявити слабкі місця в окремих кроках здобувачів освіти або в роботі медичного персоналу. У цій статті ми розглянемо